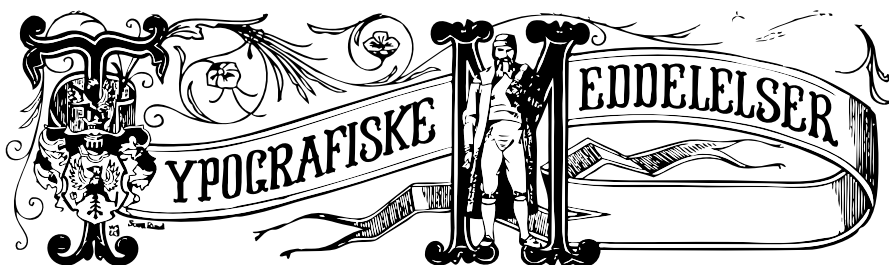

TGM

Utgitt av Oslo grafiske fagforening
Nummer 4 • Desember 2018 • 103. årgang

Politikk og statsbudsjett

De aller fleste av oss har vel fått med oss maktkampen som har pågått i KrF denne høsten. Skal man samarbeide med venstre- eller høyresiden i politikken for å få regeringsmakt? Dessverre ble det det siste, og det vil derfor bli verre for fagbevegelsen fremover med en blå-blå regjering. Det verste i dette politiske spillet var at endringer i abortloven ble trukket frem som et lokkemiddel fra Erna Solberg for å få med KrF i sin regjering. Reaksjonene lot ikke vente på seg, mer enn 8.000 personer møtte opp på Eidsvolls plass foran Stortinget for å demonstrere mot endringer i dagens abortlov. En ting er å kaste inn litt kontantstøtte i regjeringsforhandlinger, men en abortlov er ikke noe å forhandle om. Dette er etikk, verdier og selvbestemmelse over egen kropp.

I statsbudsjettet vil KrF og regjeringspartiene øke regningen for bedrifter som vil permittere ansatte. Forslaget øker faren for at bedriftene velger oppsigelser i stedet for permittering, mener både LO og NHO. Dette er det andre kuttet i permitteringsordningen denne høsten. I sitt opprinnelige budsjett kuttet regjeringen antall dager den ansatte kan være permittert, fra 49 uker til 26 uker. Så kom kutt nummer to, som gjør at arbeidsgivers lønnsplikt ved permittering øker fra 10 til 15 dager. Det blir dyrere for arbeidsgiverne å permittere. Resultatet kan bli flere midlertidig ansatte.

«Barnetrygden bør ikke økes», var tittelen på et innlegg i Klassekampen skrevet av lederen i Oslo Arbeidersamfunn, Fredrik Mellem. Hans antydninger om at barnetrygden blir sendt til Somalia eller Polen er rett og slett rasistisk. Så fortsetter han å insinuere at mødre og fedre prioriterer sigaretter, alkohol og andre egne behov fremfor barnehageplass og fritidsaktiviteter til barna. Det står mye annet der også, men når man leser kommentarfeltene på Facebook, så er det dette folk legger merke til, og det var det jeg gjorde også. Synes det er forkastelig og skammelig at lederen i Arbeiderpartiets største partilag har slike holdninger.

Barnetrygden er foreslått øket med 1000 kroner, og taxfree-ordningen er foreslått endret slik at regjeringen gikk på et nederlag med 2 flasker vin. KrF synes dette er viktigere enn at innbyggernes sikkerhet er dårlig ivaretatt på grunn av regjeringens manglende oppfølging av objektsikring.

Kristin Mulleng Sezer

INNHold Nr. 4 - 2018

Side

- 2: Leder
- 3: Sør-Afrika
- 4-5: Pensjon fra første krone
- 5: Avisa skal fram
- 6-7: Rekrutteringskonferanse på Island
- 8: EØS-avtalen
- 9: Arbeidsfolk i kamp for tjener vår støtte, Uansett!
- 10: Halvårsmøtet
- 11: Sign, Print & Pack-messe
- 12-15: Brukerinnsikt med ekte hjernedata
- 16: Ekstraordinært årsmøte Schibsted Trykk
- 17: Bransjekonferansen
- 18: Den første fagforening?
- 18-19: De nye innleie reglene
- 20: Takk for hjelpen
- 21: Egne Hjem del II
- 22-23: Jubilanter
- 23: Møtedager for pensjonistforeningen
- 24: God jul

Forsiden: Bildet er fra fanemarkeringen foran Stortinget. Foto: Bjørn Olsen

Solidaritetsprosjekt i Sør-Afrika

På årsmøtet til Ogf i mars ble det vedtatt å omdisponere midlene i vårt Palestina-prosjekt til Norsk Folkehjelps prosjekt i Sør-Afrika.

Tekst og foto: Kristin Mulleng Sezer

Vårt prosjekt i Palestina ble avsluttet i 2015, og de oppsamlede midlene ble stående i banken. Innsamlingen har vært fra klubber og grafiske avdelinger i Fellesforbundet. I tillegg var Fellesforbundets internasjonale utvalg og Grafiske solidaritetsfond med på innsamlingen.

Da disse pengene allerede var avsatt, spurte vi de som har bidratt om de 111.750 kronene som var samlet inn kunne gå til solidaritetsprosjektet til Norsk Folkehjelp i Sør-Afrika.

Fellesforbundet sentralt er med på å støtte dette prosjektet, og har ambassadører som reiser rundt og forteller om samarbeidet. Det er det største beløpet som noen gang er gitt, og en av Fellesforbundets ambassadører til Sør-Afrika, Terje Fjellum, er veldig fornøyd med det.

Trevor Christians er generalsekretær i det sørafrikanske landarbeiderforbundet, CSAAWU, som mottok Svensson-prisen 2017. Han og nestleder Francina Sanna Herandien besøkte i slutten av oktober blant annet Fellesforbundet og Norsk Folkehjelp. Det var Fellesforbundet som nominerte det sørafrikanske forbundet til Svensson-prisen og forbundet ville vite om det har skjedd noen endringer i leveforholdene for landarbeiderne, som en delegasjon fra Fellesforbundet besøkte i fjor vinter.

– To viktige ting har skjedd, fortalte Trevor Christians. – Vi har startet et organisasjonsarbeid rundt på farmene, der vi prøver å få folk lokalt til å ta opp kampen. Siden sist har CSAAWU også blitt med i sammenslutningen The South African Federation of Trade Unions (SAFTU), som på kort tid har fått 30 medlemsforbund og 800.000 medlemmer. Christians sier at det gjør inntrykk på arbeidsgiverne at de vokser og blir med i større nettverk,

Fra venstre: Terje Fjellum, Trevor Christians, Francina Sanna Herandien, Magnus Flacké og Vegard Grøslie Wennesland.

og står sammen med én sterk stemme, selv om det ikke gir kortsiktige seire. – Vi bygger framtida, sa han, og viste til at de kjemper en kamp mot et legalt system som følger linjen med 300 års kolonistyre og 40

år med apartheid. Ingen ting vil endre seg om vi ikke tar tak i disse historiske fakta.

Magasinet for fagorganiserte har skrevet om den generøse gaven, og jeg har gjengitt noe av teksten i denne artikkelen.

Fellesforbundet

Medlemsblad for Fellesforbundet avd. 850, Oslo grafiske fagforening, Utkom første gang i 1876.

Ansvarlig utgiver:
Kristin Mulleng Sezer

Når det gjelder gjenbruk av artikler og andre henvendelser vedrørende Tgm, ta kontakt med redaktøren.

KRISTIN MULLENG SEZER
Redaktør – kms@fellesforbundet.org

EVA-LILL BEKKEVAD
LO Media – eva.lill@lomedio.no

DARIJA SAPOZENKOVA-HAUGE
daluzija@gmail.com

CARSTEN ØSTBY HÅKONSEN
carsten.ostby.hakonson@fellesforbundet.org

HJEMMESIDE
www.ogf.no

FACEBOOK
www.facebook.com/oslografisk

TRYKK
Andvord Grafisk AS

Jørn Eggum.

Jonas Gahr Støre.

Bjørnar Moxnes.

Avisa skal fram!

Vi har et bredt mediemangfold, over 150 norske lokalaviser er avgjørende for et levende lokaldemokrati.

Nå vil regjeringa kutte antall postom-bæringsdager til 2,5 dag i snitt, på en slik måte at avislevering ikke blir mulig. Forslaget som er sendt ut på høring innebærer avislevering mandag, onsdag og fredag den første uka, og tirsdag og torsdag uka etter. Slik at det i snitt blir avislevering 2,5 dag i uka.

Det gjør at nesten 400.000 nordmenn nå står i fare for å miste tilgangen til daglige aviser. Et titalls aviser står i fare for å måtte legges ned.

Posten leverer i dag 173.000 aviser på hverdager i områder hvor det ikke finnes avisbud. Dette kommer til å ramme en rekke lokalaviser hardt, fordi de oftere har abonnenter i områder med bare postombæring.

Digitaliseringen går fort, også for mediene, og de fleste aviser publiserer både på papir og nett. Men over 1,9 millioner nordmenn leser en papiravis hver dag, og av dem som abonnerer på avis, har 68 prosent fortsatt papir som en del av sitt abonnement. Papiravisa står fortsatt for det meste av inntektene som finansierer den viktige journalistikken.

Vi har et bredt mediemangfold, og de over 150 norske lokalavisene er en avgjørende faktor for et levende lokaldemokrati. Avisene er med på å holde Norge sammen og bidrar til at ulike stemmer i hele landet høres og forstår hverandre. Grunnlovens §100 slår fast at staten skal legge til rette for en åpen og opplyst offentlig samtale. Dette betyr også å sikre folk tilgang til nyheter.

Det må være et offentlig ansvar å sørge for en infrastruktur for daglig distribusjon av aviser, helst gjennom daglig postomdeling, eller ved alternativ avisomdeling i hele landet.

Over 60 lokalaviser står i fare for å miste en tredel eller mer av opplaget sitt på grunn av den foreslåtte endringa. Forslaget kommer til å gå ut over Distrikts-Norge og skape uakseptable skil-ler mellom by og land i tilgangen på nyheter. Vi krever at avisa skal fram, også i distriktene.

Pensjon fra første krone

75 faner og over 2.000 personer møtte opp foran Stortinget på fanemarkeringen med krav om pensjon fra første krone.

Tekst: Kristin Mulleng Sezer

Foto: Bjørn Olsen

I folketrygden tjener alle pensjon fra første krone. Men du må tjene 1 gang grunnbeløpet i folketrygden, omtrent 97.000 kroner, før du har lovmessig rett til å begynne opptjeningen av obligatorisk tjenstepensjon. Du må i tillegg være over 20 år og ha en stillingsbrøk på over 20 prosent. Dette rammer spesielt ungdom og deltidsansatte. Kravene er derfor klare: – Pensjonsopptjening for hele inntekten, hele livet – for alle! – Det skal lønne seg å jobbe – pensjon fra første krone! – Kvinner, unge og lavlønne taper mest på dagens ordning – på tide med endring! Pensjon fra første krone!

– Det er herlig å se så mange her i dag,

sa LO-leder Hans-Christian Gabrielsen. Jeg vil minne politikerne om at vi kjemper for rettferdighet. De har et ansvar for å sikre at rundt en million arbeidstakere får pensjonsopptjening fra første krone. Han minnet om at bare tre av ti arbeidstakere i dag får full pensjonsopptjening av inntekten sin. Det fører til at lønnsforskjellene i arbeidslivet blir med inn i pensjonisttilværelsen.

Robin Hood

– Hadde Robin Hood levd i dag, hadde han stått sammen med oss på denne politiske markeringen, fastslo Jørn Eggum. – Robin Hood hadde stått skulder ved skulder med oss og krevd slutt på urettferdigheten i vår obligatoriske tjenstepensjonsordning. I dag gjelder at den som lite har, den skal ingenting få. For det er nemlig slik ordningen i privat sektor er: Jo mindre du tjener, jo relativt mindre får du i tjenstepensjon. Og tjener du lite nok, ja da har du ikke fortjent å få noe, fortsatte Eggum.

Pensjon fra første krone har vært kravet fra LOs side over lang tid. Nå kommer saken endelig opp i Stortinget, etter forslag fra Arbeiderpartiet og SV. En lovendring vil særlig bety mye for de som har lave inntekter og dårlig tjenstepensjon – mange av dem er kvinner i privat sektor.

Det er på tide å slutføre pensjonsreformen ved å sikre at også lavlønne – og særlig kvinner – får samme rettigheter som det som er vanlig i høytlønne mannsyrker. Det er budskapet fra et samlet LO.

NTL-leder Kjersti Barsok mener pensjonskamp er solidaritet og fellesskap i praksis. – I dag er det mange tusen i varehandel, renhold og restaurant som ikke har en pensjon å leve av. Hei, politikere. Dette må dere faktisk fikse, sa Barsok.

Urettferdig

Dagfinn Svanøe, ungdomsleder i EL og IT Forbundet viste til at det er mange unge som i dag får null i pensjonsopptjening

fordi de er under 20 år. – Jeg gikk i lære i to år uten å få opptjening. Studenter som ofte jobber deltid, får det ikke. Dette er urettferdig, sa han før han sendte oppfordringen til Stortinget.

Politikerne

– Vi vil kjempe mot økte forskjeller. Forslaget Audun og jeg har lagt fram, skal rette opp i det, sa Ap-leder Jonas Gahr Støre.

Han takket også fagbevegelsen for jobben som er gjort med pensjonskravet.

Audun Lysbakken snakket også om rettferdighet og om skattelette til de rikeste.

– Dette handler om et krav for et bedre arbeidsliv og kravet må vedtas her inne. Vi kjemper for de mange og ikke for de få, sa Lysbakken.

Rødt-leder Bjørnar Moxnes støtter også forslaget om pensjon fra første krone, og mener dagens regjering har gjort det dyrere for arbeidsfolk både å reisetil og spise på jobben – og dyrere å miste jobben.

– Men de har rom for milliarder i skattelette til de rikeste. Nå er det på tide at de setter rettferdighet for de lavlønne først. Og hvis ikke Siv og Erna lytter, så skal vi sammen sørge for at forslaget får flertall når vi mobiliserer og feier dem ut av sine posisjoner i neste valg, avsluttet Moxnes.

NHO er i likhet med statsministeren imot forslaget.

UTGIVELSER 2019:

Nr. 1: Frist 21. mars. Trykk 1. april. Posten uke 15.

Nr. 2: Frist 23. mai. Trykk 3. juni. Posten uke 24.

Nr. 3: Frist 12. september. Trykk 23. september. Posten uke 40.

Nr. 4: Frist 14. november. Trykk 25. november. Posten uke 49.

Grafisk samling på Island

Nordisk grafisk union (NGU), med representanter fra Island, Norge, Sverige, Danmark og Finland møttes utenfor Reykjavik i oktober for å utveksle erfaringer og diskutere veien fremover for grafisk bransje.

Tekst og foto: Carsten Østby Håkonsen, Organisasjonsarbeider

22 tillitsvalgte og organisasjonsarbeidere fra Norden møttes for få kjennskap til hvilke utfordringer de ulike landene står overfor, og for å dele erfaringer og suksesshistorier. På programmet sto blant annet agitasjon, det å bygge fellesskap på arbeidsplassen, organisering av små bedrifter og hva vi kan gjøre for å utvikle gode tillitsvalgte.

Angrep på arbeidsfolk i Finland

Foreløpig er det ingen forskjell på stillingsvernet om en er ansatt i en stor eller liten bedrift. Kravet til saklighet gjelder for alle. Slik er det også i de øvrige nordiske landene, men nå jobber den borgerlige regjeringen i Finland med en dramatisk lovendring. Forslaget, som behandles når TGM går i trykken, går ut på at bedrifter med færre enn ti ansatte fritt kan si opp folk uten de samme kravene til saklighet.

Det kan for eksempel bli mulig å gi oppsigelse dersom en ansatt ubevisst gjør arbeidet vanskeligere for sine kollegaer. Riktig nok skal det gis en advarsel i forkant. Dersom man mister jobben fordi kolleger ikke klarer å samarbeide, vil man i tillegg kunne få 60 dagers karenstid før man mottar sosiale støtteordninger.

Dersom dette går gjennom, ligger det an til at nærmere 400.000 arbeidstakere i Finland får betydelig svekket stillingsvern. Dersom forslaget blir vedtatt, blir man avhengig av at fagbevegelsen organiserer disse små bedriftene, slik at stillingsvernet ivaretas gjennom tariffavtaler.

Lignende forslag i Sverige

Representantene fra Sverige kunne fortelle at lignende forslag var på trappene der også. Dette er en problemstilling vi bør være forberedt på, for det kan komme til Norge i tiden fremover også.

Nettopp problemstillingen rundt organisering av små bedrifter var et av temaene som ble diskutert. Det er en felles utfordring på tvers av landegrensene, særlig i

Jobbsikkerhet: I Finland er det jobbsikkerhet som står i fokus.

grafisk bransje, som preges av nedskjæringer slik at en stadig større andel av bedriftene er blant dem med færre enn ti ansatte. Kjetil Larsen fra Fellesforbundet kunne fortelle at en gjennomsnittlig klubb i Fellesforbundet nå består av syv medlemmer. En lignende utvikling som i Finland ville derfor bli svært aktuell for vår organisasjon.

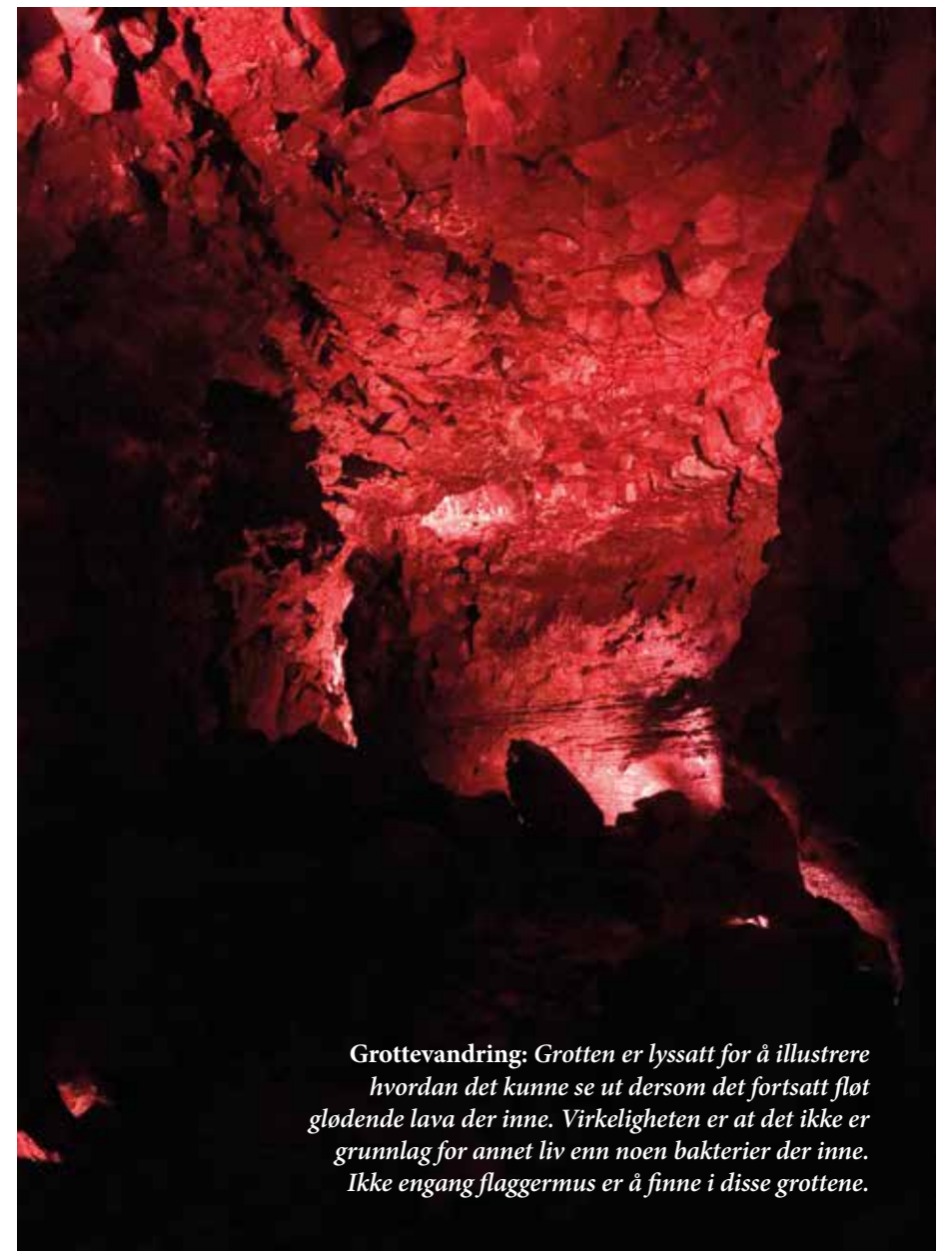
Organisering, ikke service

Organisering var et hett tema for alle delegasjoner ettersom bransjen preges av at bedriftene blir mindre og mindre. For å unngå å drukne i saksbehandling og kontorarbeid hadde derfor flere av foreningene valgt å satse på å engasjere og organisere rundt aktive tillitsvalgte og gjøre lokale klubber i stand til å løse de fleste problemer selv. Avdeling og forbund skulle fungere mer som rådgiver og støttespiller. Denne strategien har vist seg å styrke sam-

holdet på arbeidsplassene og gjøre klubben mer attraktiv også for ikke-medlemmer.

Grottevandring

Naturskjønne Island har mer å by på enn vulkaner og geysirer. Vi tok turen til en av de mange lavagrottene som finnes på øya. Dette er grotter som har blitt gravd ut av glødende lava under bakken. En svært livlig og kunnskapsrik guide fortalte om klimaet på Island og de spesielle egenskapene til disse lavagrottene. Denne grotten var lyssatt og hadde nærmest en magisk stemning, men det var helt til lyset ble slukket for å demonstrere hvor ugjestmild denne typen grotte kan være. Ikke bare blir det totalt mørkt. Akustikken er også fraværende, noe som betyr at dersom man går seg vill i en slik grotte er det ingen nytte i å rope etter hjelp. Lyden bærer uansett bare et kort stykke.

Grottevandring: Grotten er lyssatt for å illustrere hvordan det kunne se ut dersom det fortsatt fløt glødende lava der inne. Virkeligheten er at det ikke er grunnlag for annet liv enn noen bakterier der inne. Ikke engang flaggermus er å finne i disse grottene.

Støttemarkering for Ramunas Gudas

Støttegruppa arrangerte markering foran Stortinget 21. november. Mange møtte opp med faner og plakater og viste sin støtte til Ramunas og for likebehandling av norske og utenlandske arbeidstakere ved arbeid i Norge. Det kreves at lovbestemt yrkesskadeforsikring skal gjelde alle som arbeider i Norge. Justisdepartementet på sin side, sier at regelverket er ok.

Ramunas Gudas kom til Norge i 2013 for å tjene penger til familien. Etter en uke ble han hardt skadd og arbeidsufør for resten av livet. Arbeidsgiveren Norena Service og entreprenøren RVS nekter ansvar. Arbeidsgiveren hadde ikke tegnet lovpålagt yrkesskadeforsikring. Yrkesskadeforsikringsforeningen (YYF) nekter erstatning til Ramunas.

Riksadvokaten pålegger nå ny etterforskning etter at saken ble henlagt for tredje gang i sommer. I fem år har støttegruppen for Ramunas Gudas jobbet for at han skal få rettferdig lovpålagt erstatning, og at oppdragsgiverne skal holdes strafferettslig ansvarlig.

Ansatte i Color Line får beholde jobben

700 arbeidsplasser sto i fare da regjeringen la fram sitt forslag til statsbudsjett i oktober. Regjeringen foreslo en endring, som ga Color Line muligheten til å bytte ut dagens ansatte med billigere utenlandsk arbeidskraft.

Avtalen om statsbudsjett for 2019 mellom regjeringspartiene og KrF sikrer de 700 arbeidsplassene. KrF gikk inn i forhandlingene med krav om å sikre jobbene for de Color Line-ansatte.

– Dette bør derfor være en gledens dag både for rederiet og de 700 norske ansatte om bord, sier KrFs næringspolitiske talsmann Steinar Reiten i en pressemelding. Partiet fikk til slutt med seg regjeringspartiene på å ikke gjennomføre den varslete endringen i den såkalte fartsområdeforskriften for utenriksferger.

Endringen ville åpnet for at Color Line kunne flagget ut de to Kiel-fergene ved å flytte dem fra Norsk ordinært skipsregister til Norsk internasjonalt skipsregister. En utflagging ville bety at rederiet kunne bytte ut rundt 700 norske ansatte med billigere utenlandsk arbeidskraft. Dette blir det altså ikke noe av.

EØS-debatten

Når Fellesforbundets avd. 5 krever EØS-avtalen oppsagt blir det debatt.

Tekst: Kristin Mulleng Sezer og Fellesforbundets avd. 5

– 8. november ble saken publisert på Fri Fagbevegelse, og siden har debatten rast. Jeg synes forslaget i sin helhet er så bra at jeg velger å gjengi deler av det her i Tgm.

Krever EØS avtalen oppsagt

Fellesforbundet avdeling 5, Fellesforbundets største avdeling, krever EØS avtalen oppsagt.

NHO og Norsk Industri har med hjelp av ESA og Tariffnemndas vedtak om allmengjøring av Verkstedoverenskomstens bestemmelser for dekning av reise, kost, losji og 20 prosent reisetillegg satt siste spikeren i kisten for frontfag, og EØS avtalens oppslutning.

De har ved hjelp av en tafatt regjering, tariffnemda og ESA overstyrt norsk Høyesterett i verftsdommen fra 2013.

Fellesforbundet avdeling 5 har vært en stor forsvarer og tilhenger av frontfagmodellen. Avdelingen tar på det sterkeste avstand fra Norsk Industris lavlønnsstrategi, en strategi som har undergravd og fortsatt vil undergrave frontfagmodellen.

Avdelingen har også vært en av Fellesforbundets klare stemmer mot å si opp EØS-avtalen, både i forbundsstyret, landsmøter og LO-kongresser.

EØS-avtalen har et balansepunkt mellom fordeler og ulemper. Dette balansepunktet har nå Norsk Industri, med Stein Lier Hansen i spissen, oversteget med god margin. Norsk Industri har også med dette åpnet for økt sosial dumping og undergravd det organiserte arbeidsliv. De forsterker konkurransefortrinnet som de uorganiserte bedriftene har.

De har undergravd Høyesteretts legitimitet.

Norsk Industri bidrar til å gjøre Verkstedoverenskomsten til en lavlønnsoverenskomst, og undergraver dermed også frontfagmodellen, hvor Verkstedoverenskomsten er bærebjelken.

Historisk har Verkstedoverenskomsten lagt rammene for lønnsdannelsen i Norge. I tidligere frontfagoppgjør ble Fellesforbundet og Norsk Industri beskyldt for å

legge rammene for lavt og at de lokale oppgjørene sprenge rammene.

Situasjon er nå snudd på hodet, frontfaget greier ikke lenger å fylle rammene gjennom de lokale oppgjørene. For mange innen overenskomsten lønnes på minstelønn og garantibestemmelsene, mens rammene i frontfaget baserer seg på lokale lønnstillegg. Dette har allerede undergravd, og vil fortsette å undergrave, aksepten for frontfaget.

Ønsker Norsk Industri å redde frontfaget slik vi kjenner det, må lavlønnsstrategien og sosial dumping bekjempes, ikke dyrkes. Ønsker Norsk Industri å beholde EØS-avtalen, kan ikke avtalen brukes som middel i en lavlønnsstrategi som fremmer sosial dumping.

Noen avklaringer

Problemet er ikke tolkningen av det tariffnemda har vedtatt. Problemet er det som ikke lenger står der, det som er fjernet. Det at Norsk Industri med hjelp av ESA har satt til side en dom i Norsk Høyesterett.

Problemet er at uorganiserte bedrifter i allmengjorte områder på nytt øker sin konkurransefordel på bekostning av organiserte bedrifter. At norske arbeidstakere med norske tariffavtaler blir utkonkurrert av billig utenlandsk arbeidskraft.

EØS-avtalen ble brukt mot en samlet fagbevegelse for å innføre Vikarbyrådirektivet i norsk arbeidsliv. Resultatet ser vi ikke minst innen bygg og anlegg.

EØS-avtalen ble brukt mot havnearbeiderne i Høyesterett i Holship-saken.

EØS-avtalen ble brukt mot en samlet fagbevegelse i ACER-saken.

Tariffnemndas vedtak om allmengjøring av Verkstedoverenskomsten, reise, kost og losji er kun en liten del av den berømmelige dråpen som fikk begeret til å renne over.

Arbeidsgiverne og det norske Storting har ikke vist troverdighet i bruken av handlingsrommet som ligger i EØS-avtalen. Som sagt, så har EØS-avtalen blitt en verktøykasse i lavlønnskonkurranse og undergraving av et seriøst og trygt arbeidsliv. Konsekvensene ser vi hver dag, sosial dumping.

Vedtaket fra avdeling 5 skapte en bra debatt og det blir nok en større og viktigere debatt på landsmøtet til Fellesforbundet neste år!

Arbeidsfolk i kamp fortjener vår støtte, Uansett!

Nok en gang bruker NHO lockout for å presse fram tvungen lønnsnemnd. Nok en gang må fagorganiserte stå sammen for å slå NHO tilbake.

Tekst: Vegard Holm

Foto: Leif Martin Kirknes, Nettverk

Igjen bruker Næringslivets Hovedorganisasjon (NHO) lockout for å bekjempe en yrkesgruppe som streiker og kjemper for lønsmessig rettferdighet. Jeg tenker på varslet om lockout mot streikende sykepleiere, sjølsagt med mål at regjeringa skal bruke tvungen lønnsnemnd.

I skrivende stund (18.11) holder streiken fram. Tvungen lønnsnemnd er ikke brukt. Til VG begrunner administrerende direktør i NHO Service og Handel, Anne-Cecilie Kaltenborn lockouten med følgende:

– Lockout er alvorlig både for pasienter, pårørende og ansatte, men vi kan ikke sitte stille og se på at noen få bedrifter tar belastningen for alle, når vi vet at noen av disse er i ferd med å gå overende. De øvrige bedriftene i denne bransjen ønsker å stå solidariske med de som er tatt ut i streik, en streik som har vart i nesten tre uker. Enkelte av bedriftene er små ideelle virksomheter. Nå står viktige arbeidsplasser og gode pasienttilbud i fare for å bli borte. (...) Vi har derfor valgt å gå til lockout slik at alle de 65 bedriftene som kravet fra NSF er rettet mot, står solidarisk sammen. Det er helsemyndighetene som vurderer fare for liv og helse, ikke NHO.

Tvungen lønnsnemnd

NHO er redd for framtida til små ideelle bedrifter. På vanlig vis konstrueres det argumenter som passer best for å presse kjempende arbeidere i kne, og som sørger for at vennene i regjeringa vil bruke tvungen lønnsnemnd.

NHO som klasseorganisasjonen mot arbeidsfolk trer stadig tydeligere fram i åpent lende.

Som ventet uttrykker statsråd Anniken Hauglie (H) stor bekymring: «Det er alvorlig når en konflikt rammer helsesektoren slik den gjør i dette tilfellet. Dette er en

Forbundsleder i Norsk Sykepleierforbund, Eli Gunhild By, under markeringen foran Stortinget til støtte for de streikende sykepleierne. Terje Fjellum og Roy Pedersen ses i bakgrunnen.

konflikt mellom Norsk Sykepleierforbund og NHO Service og Handel, og det er partene som har ansvaret for å løse den. Jeg legger til grunn at partene gjør det de kan for å finne en løsning.»

Uakseptabelt

De streikende sykepleierne ser sjølsagt på NHOs bruk av lockout som uakseptabelt å bruke mot deres kamp for rettferdig lønn. Sykepleierne får solidarisk støtte fra president Marit Hermansen i Legeforeningen, som reagerer sterkt på bruken av lockout.

– Beslutningen er et uakseptabelt forsøk på å komme seg ut av konflikten ved å fremprovosere tvungen lønnsnemnd, slår hun fast i VG.

Hva sier så toppene i LO-systemet?

– Prinsipielt mener vi at lockout er et meget drastisk virkemiddel som vi helst ser ikke blir brukt. Når det gjelder konflikten, er vi ikke part i den og kjenner ikke detaljene. Vi ønsker derfor ikke å kommentere den, sier 1. nestleder Peggy Hesen Følsvik i LO.

Leder Mette Nord i Fagforbundet sier noe av det samme til VG; at lockout er et virkemiddel som helst ikke skal brukes.

Det er trist lesing at høytstående faglige ledere i LO uttaler seg på denne måten sjøl om de streikende ikke er med i et LO-forbund. Det er skammelig at ikke LO klart og tydelig kan ta avstand fra lockout-bruken til NHO, som ikke har andre mål enn å få stoppa en streik ved å presse fram tvungen lønnsnemnd.

Tror toppene i LO-systemet at NHO vil bli mer medgjørige om de ikke uttaler seg kritisk? Jeg tror ikke det. For hver eneste gang NHO får herje med arbeidsfolk uten kraftfull motstand får de flytta posisjonene sine fram. NHO trenger motstand, kraftig motstand, også når det ikke rammer LO. Og det må skje før fagbevegelsen sitter igjen uten kraft.

Sjukepleiere, og andre som kjemper, har krav på å få hele fagbevegelsens solidariske støtte sjøl om de av en eller annen grunn ikke er med i «riktig» hovedsamenslutning.

Halvårsmøtet 2018

21 medlemmer var til stede på årets halvårsmøte i Sagveien.

Tekst: Terje Fjellum

Foto: Kristin Mulleng Sezer

Leder, Kristin Mulleng Sezer, ønsket alle velkommen og spesielt velkommen til leder i LO i Oslo, Roy Pedersen, som holdt innledning om det kommende kommune- og fylkestingsvalget i 2019.

Halvårsmøtet godkjente innkallingen og dagsordenen, Kristin Mulleng Sezer ble valgt til dirigent og Terje Fjellum til referent. Sezer leste opp navnene på våre fagforeningskamerater som er godt bort siden årsmøtet, og disse ble hedret med en kort stillhet. Deretter ga lederen ordet til Roy Pedersen. Etter innledningen ble det åpnet for debatt og disse tok ordet i debatten: Adolf Larsen, Eva Lill Bekkevad og Terje Fjellum

Roy Pedersen oppsummerte debatten og ble takket for innledningen han holdt.

Terje Fjellum leste opp den muntlige beretningen. Beretningen ble tatt til orientering uten kommentarer.

Innkomne forslag

Etter at fristen gikk ut var det ikke kommet inn noen forslag fra klubber eller enkeltmedlemmer, men styret ønsket å legge frem to forslag i tillegg til en støtteerklæring til de streikende sykepleierne. Her er et lite utdrag av forslagene:

Fellesforbundet avd. 850, Oslo grafiske fagforening krever

- Stans i Israels blokade av Gaza.

- Den norske regjering må fordømme bordingen av Kårstein og kreve båten utlevert til eierne.

- Norge må arbeide for å sikre skolegangen til barna i Gaza.

Som et ledd i dette,

- Fortsatt boikott av Israel!

Øystein Simensen kom med et endringsforslag som ble enstemmig vedtatt.

Fellesforbundet avd. 850, Oslo grafiske fagforening ønsker fortsatt rødgrønt styre i Oslo etter kommune- og fylkestingsvalget i 2019. Det må stilles krav som viser et alternativ til den høyrepolitikken dagens regjering fører. Vi vil ha et alternativ til dagens skattelette for de rike, velferds-kutt, velferds-profitører og angrep på faglige rettigheter. Denne politikken fører til økte forskjeller og økt utrygghet. Siden de som står for

høyrepolitikken er den sittende regjering, toneangivende arbeidsgiverforeninger og aggressive arbeidsgivere i tillegg til EU/EØS, er dette våre hovedmotstandere, eller politikken de står for vår motsats.

Fortsatt rødgrønt flertall er mulig og mye kan skje fram til valget neste høst. Vi trenger en aktiv og bevisst fagbevegelse for å vinne valget.

Eva Lill Bekkevad kom med et endringsforslag som ble enstemmig vedtatt.

Bevilgninger:

Norway Cup, Palestinske lag kr. 10 000,-
Støtteannonser i Appell,

Norsk Folkehjelp kr. 5.000,-

Juleinnsamling ledige kr. 5.000,-

Det vil bli sendt ut et brev til klubbene, hvor de oppfordres til å støtte de arbeidsledige. **Vedtak:** Alle bevilgningene ble enstemmig godkjent.

Leder i LO i Oslo, Roy Pedersen.

Papyrus og verdien av papir.

Kari Rømcke, bransjesjef for grafisk i Norsk Industri, holdt innledning om grafisk bransje.

Sign, Print & Pack-messe

I september tok Carsten Østby Håkonsen og jeg en tur innom Sign, Print & Pack-messen på Hellerudsletta.

Tekst og foto: Kristin Mulleng Sezer

Det var en flott messe synes vi, og det var gøy å møte kjente fra bransjen. Vi snakket med Konica Minolta og Canon for å høre om det var interessant for dem å ta imot en gruppe fra Ogf på bedriftsbesøk, slik at våre medlemmer kan se det nyeste de har å tilby. Det ble veldig positivt mottatt, så det blir nok noen bedriftsbesøk på nyåret.

Salgssjefen i Konica Minolta, Roger Wiig, sier de hadde stor suksess messen og kan melde om mye besøk og interesse på standen. Noe av interessen kan nok skyldes hopplandslaget, som skapte god stemning med VR-briller og «Hopp i kollen», som Carsten måtte prøve.

Kari Rømcke, bransjesjef for grafisk i Norsk Industri, holdt innledning om grafisk bransje. Det var noen interessante tall der som viste omsetningen i bransjen.

I hovedtrekk hadde grafisk bransje i Norge en total omsetning i 2017 på 9,8 milliarder kroner, en nedgang på 60 millioner kroner fra 2016. Omsetningen har holdt seg stabil de siste fire årene. Importen sank i 2017, etter sju sammenhengende år med importvekst. I Europa hadde grafisk bransje i 2017 en omsetning på rundt 80 milliarder euro på trykte medier. Omsetningen på emballasje var omtrent den samme. 2016 var året disse bransjenes omsetning krysset hverandre, og emballasje har nå en høyere omsetning enn papir.

Carsten Østby Håkonsen måtte teste VR-briller og «Hoppe i Holmenkollen».

Brukerinnsikt med ekte hjernedata

Brukerinnsikt er den beste metoden for å få innspill på tjenestene vi lager. Min kollega Tobias Andersen har tipset meg om muligheten å bruke ekte hjernedata til brukerinnsikt. Tobias har lekt med teknologien i andre sammenhenger og vi prøvde det i forbindelse med en brukertest.

Darija er sjefskonsulent og teamleder i Ciber Experis. Blog: blog.darijasart.com

Teknologien kan gi oss innsikt og analyse av hjerneaktivitet. Gjensidige bank, som er min kunde, var villig til å teste det ut. Vi har brukertestet appen på vanlig måte men med hjernesensorer koblet på testbrukere. Vi har hatt flere demotester, blant annet under en intern konferanse der kollegene våre var et aktivt publikum. Formålet med testene er å finne ut hvilken verdi teknologien kan gi oss, hva som er den beste måten å bruke det på, og om det finnes andre bruksområder.

Jeg regner med at du kan brukertest fra før. I artikkelen lærer du om:

- EEG teknologi og noen bruksområder
- Brukertest med hjernesensorer og analyse av hjernedata

Engasjerte kolleger og gjester ser på brukertest av Gjensidige Bank mobilapp «live». På Petters hode – et EEG headsett med sensorer som fanger opp ulike hjernedata og viser oss visuelle ekvivalenter.

Hvordan får vi data ut av hjernen?

Vi bruker «electroencephalography» (EEG) som tar opp elektrisk aktivitet i hjernen. Tobias forteller at det er ganske gammel teknologi som i dag blir brukt i sykehus for eksempel for å diagnostisere epilepsi.

– Teknologien har blitt billigere i de senere årene, og jeg begynte å utforske den da jeg var student. For eksempel har jeg brukt teknologien som metode for å styre en bil i et dataspill.

– Hvilke data får vi ut av hjernen?

– Sensorer måler aktivitet i spesifikke områder i hjernen. Data sendes til analyseverktøyet og visualiseres i form av kurver i en tidslinje. Parametrene vi får data på er: fokus, begeistring, engasjement, interesse, avslapping og stress.

Vi kan se hvor stresset eller avslappet man er på ulike tidspunkt, samtidig som vi ser og hører hva vedkommende gjør samtidig i appen vi tester.

Tobias (ansvarlig for det tekniske under test og (frivillig som vi brukertester på). Som dere ser, det konferanse og har stort publikum i salen som ser

Parametre som måles av EEG og visualiseres i Emotive applikasjon.

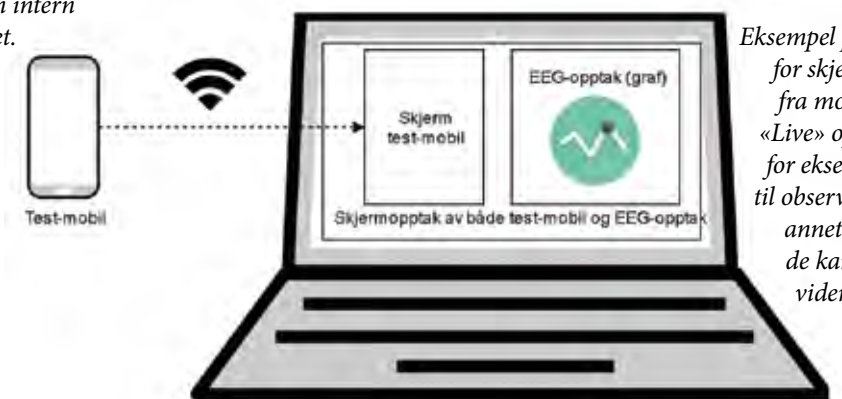
– Hvordan foregår en brukertest med hjernesensorer?

– Under en brukertest så vi på parameteret «stress» og vi så at kurven gikk opp da brukeren kom inn på sider der noe av informasjonen var skjult utenfor skjermen. Det at man syns ikke-responsivt

analyse), Darija (stiller spørsmål til testpersonen) og Petter er en litt annerledes setting – vi gjør dette under en intern hva som skjer på testtelefonen og i analyseverktøyet.

design ikke er noe særlig, trenger man ikke bekreftelse på, men det er bra som konklusjon at hans hjernedata stemmer med det flere brukere opplever og det folk sier. Det betyr også at teknologien fanger opp riktige ting.

Under en vanlig brukertest snakker man om hva som oppleves. Men bruker forteller ikke alt. Vi håper at slik futuristisk teknikk kan gi oss en ekstra dimen-

Eksempel på oppsett for skjermopptak fra mobiltelefon. «Live» opptak kan for eksempel vises til observatører i et annet rom, eller de kan lagres til videre analyse.

Parametre som måles av EEG og visualiseres i Emotive applikasjon.

sjon for opplevd bruk av det vi lager og tester på.

Eksempel på oppsett for skjermopptak fra mobiltelefon. «Live» opptak kan for eksempel vises til observatører i et annet rom, eller de kan lagres til videre analyse.

– Kan maskinen ta feil?

– Grovt sagt er dataene som oftest riktig, men de kan tolkes feil. Man må se på kontekst. Signalene kan også være noe forsinket. Vi må alltid måle signalene i rolig stand («zero level»). Da vi brukertestet på Petter, var han ganske rolig. Det han sa stemte med det vi så i analysen. Han var eksisterende bankkunde, hadde app fra før av og var veldig avslappet til tross for at det var stort publikum i salen.

Petter bekreftet det vi vet om appen allerede. Det var godt å vite at en reell bankkapp-bruker var fornøyd (det sa han) og reelt avslappet (ifølge dataene vi fikk fra sensorene). Som del av en vanlig muntlig input har vi oppdaget at det er mange funksjoner han ikke er bevisst på, akkurat som mange andre brukere. Petter har også kommet med noen små forslag til funksjonalitet. Alt i alt var ikke testen på Petter revolusjonerende på noen måter, kun bekreftende. Vi trenger mer volum for å se hva teknologien kan gi oss og om det lønner seg å bruke det i noen brukertest-settinger.

– Er intervju-manuset annerledes når man bruker hjernesensorer?

– Egentlig ikke. I vanlig brukertest viser vi ekte produkter eller prototyper, vi stiller åpne spørsmål: «Hva tenker du om denne? Er denne bedre?» Ifølge Tobias er det enklest å se om det man sier stemmer med det som visualiseres av data i analyseverktøyet, med spørsmål om konkrete ting.

– Hvis det er et område i appen der noen folk er mer stresset enn gjennomsnittet, og de ikke sier noe om det, kan vi stille oppfølgende spørsmål: «Var det noe spesielt der?».

– Er det riktig påstand at i en sann test, er det ikke teknologien som feiler, men at den brukes og tolkes på feil måte?

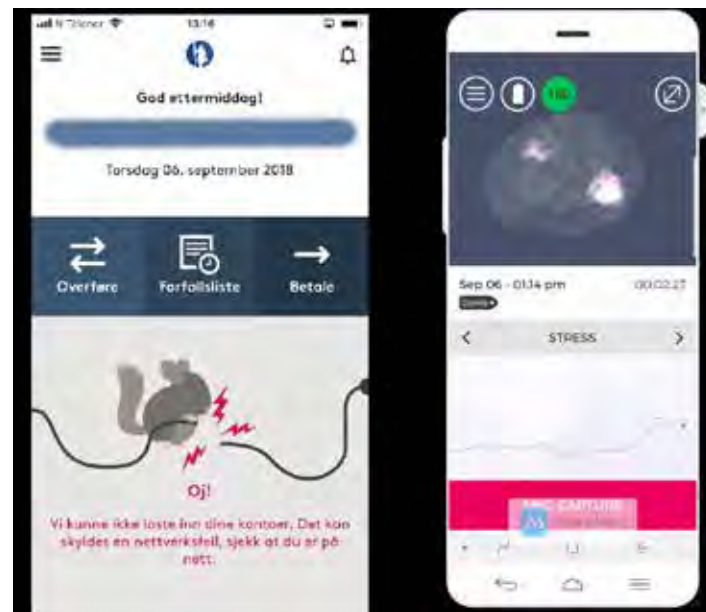
– Det er nok mer sannsynlig at det er brukerfeil. Det har mye å si hvordan vi tester, svarer Tobias.

Vanlig stress

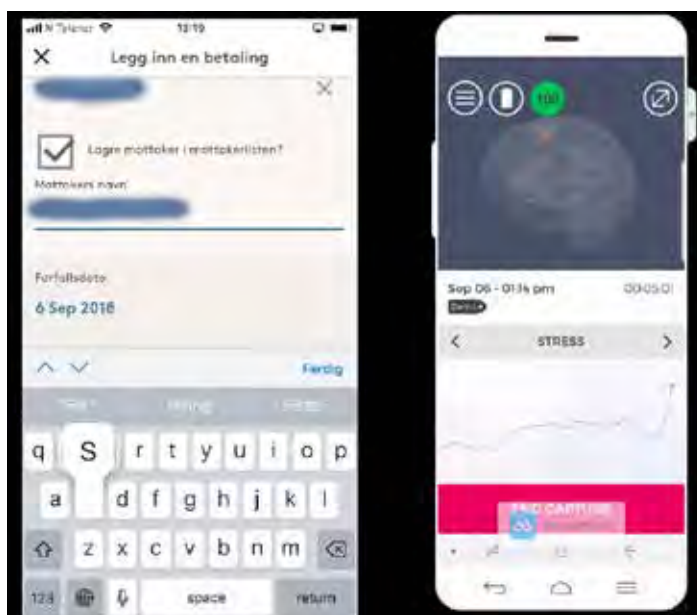
En annen testbruker, Alexander, opplevde mest stress da han skulle betale. Han fortalte oss ikke at han opplevde stress. Kan-

Engasjerte kolleger og gjester ser på brukertest av Gjensidige Bank mobilapp «ive». På Petters hode – et EEG headsett med sensorer som fanger opp ulike hjernedata og viser oss visuelle ekvivalenter.

Stressnivået går opp når man får en feilmelding. Men det var ikke så farlig her for vår testbruker. Kanskje den søte illustrasjonen gjør jobben?

Tobias opplever stress når Darija ber ham om å overføre 1 krone til Alexander. Tobias måtte lese kontonummer på et slitt kort. Stresset hadde ikke noe å gjøre med appen, men kontekst rundt.

skje er betaling litt stressende uansett i hvilken bank du gjør det?

Stress betinget av eksterne faktorer

Tobias opplevde også stress i betalingsprosessen, men det var på grunn av eksterne faktorer: Kontonummeret på kortet han måtte lese da han skulle betale. Så ting kan slå ut negativt uten at det er appens feil.

Jeg sier forstyrrende: «Petter, du er vakker.» Nå ser jeg at stress-kurven øker og han opplever stress.

Showstoppers

I noen organisasjoner kan det være vanskelig å få til en vanlig brukertest, uten tilleggs-teknologi, så man bør nok utforske teknologien der det er «frodig jord» for brukertesting fra før.

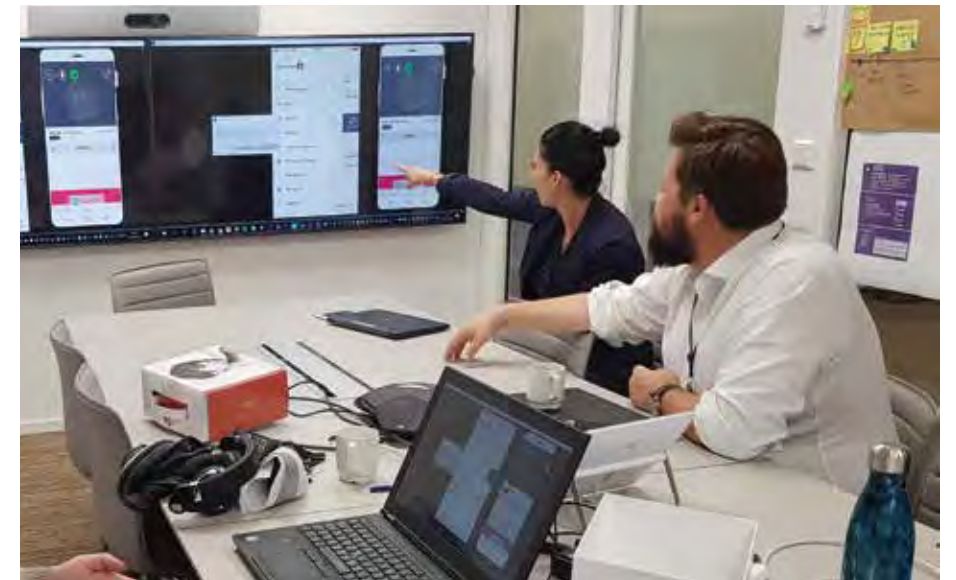
– Er bruk av teknologien kostbar?

– Du skal gjennomføre den brukertesten uansett, men det koster ikke mye å ha headsettet og analyseverktøy i tillegg. Du må også beregne tid hvis du vil se på målingene i opptaket i etterkant, sier Tobias.

– Hva er verdien i bruk av hjerne data?

– Med teknologien kan vi finne ut om brukeren er engasjert og fokusert ett sted i en mobilapp, mens en annen del av appen stresser brukeren. Man kan også sammenligne en konkurrerende mobilapp med sin egen app for å se om brukeren opplever om de samme oppgavene forskjellig i de ulike appene. Det er ikke alltid brukere er så glade i å snakke under en brukertest og da kan det være ekstra spennende. EEG-teknologien kan være nyttig hvis man vil brukertestet for eksempel døve. Teknologien kan brukes på mange flere områder, som for eksempel for å se hvilke tidspunkter i et dataspill eller en reklamefilm som vekker interesse.

EEG i brukertest er et eksempel på bruk av spennende teknologi i det daglige arbeidet vårt. Teknologien har eksistert lenge, men er nå tilgjengelig for en rimelig pris. Det er fortsatt et åpent spørsmål om teknologien vil bidra med verdifulle data fra brukertester, men det er definitivt en teknologi som vekker interesse og som er spennende å utforske. Vi har bestemt oss for å bruke det mer og skaffe oss mer erfaring, og er spente på å se hvilken verdi hjernedata kan gi til brukertester. Spennende tider!

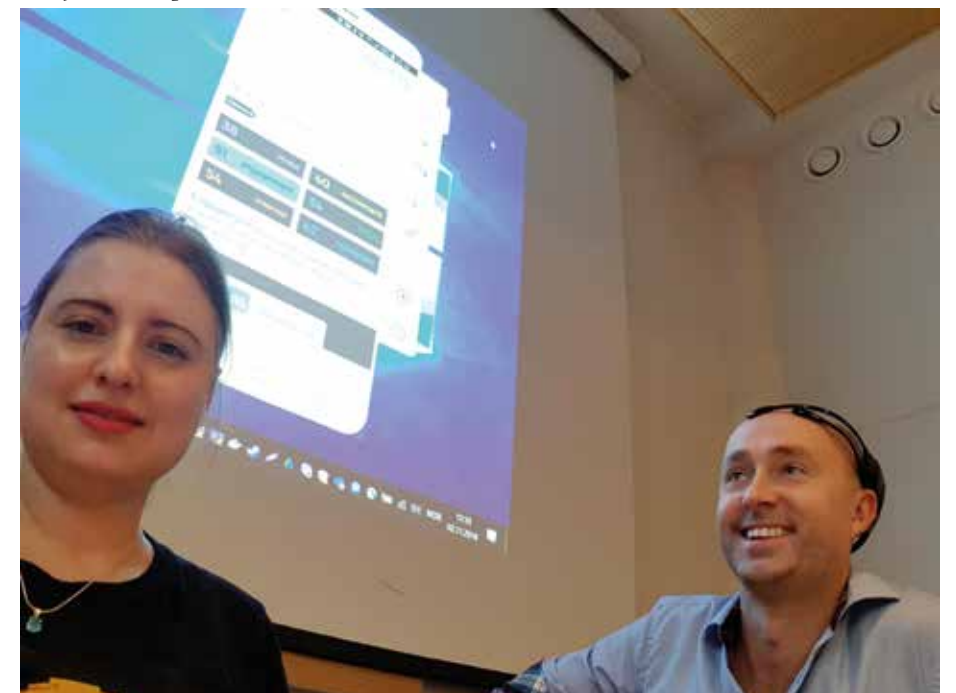

Under test ser vi «live» hva som skjer på skjermen. Vi testet telefonen og hvordan «stress»-parameter endrer seg i løpet av bruken. Bildet er tatt under demo hos Gjensidige bank.

Testpersonen kan være stresset av andre årsaker. Petter er bruker av appen, så det eneste ubehagelige momentet for ham som Android-bruker var at ting fungerte litt annerledes på operativsystemet til iPhone som vi testet på.

Etter at brukertesten er ferdig, ser vi på og analyserer alle parametrene.

Ekstraordinært årsmøte Schibsted Trykk

Lørdag 17. november ble det avholdt ekstraordinært møte på Schibsted Trykk i Nydalen.

Tekst og foto: Kristin Mulleng Sezer

Bakgrunnen for møtet var at det nå er en tariffavtale på avisområdet og da er det naturlig med én felles klubb. I tillegg ble alle som jobbet på teknisk avdeling på Schibsted Trykk i Nydalen tilbudt å ta fagbrev som grafisk produksjonsteknikker. Ikke alle valgte å gjøre det, men de som takket ja til tilbudet er allerede medlemmer i den nye fellesklubben. De andre vil bli medlemmer i løpet av november. Den nye grafiske klubben på Schibsted Trykk i Nydalen vil etter dette ha over 90 medlemmer, og er Norges største grafiske klubb.

Første kvinne i klubbstyret

Etter at det ekstraordinære årsmøte ble avholdt lørdag 17. november, var det et møte tirsdag 20. november hvor det nye klubbstyret skulle konstitueres. Det nye styret ble som følger: Roger Hollund, formann – Anders Weimoth, nestformann – Espen Renholt, sekretær – Truls Bergeren, kasserer – styremedlemmer, Kathrine Møller, Steinar Holen og Eirik Nikolaisen. Det er gledelig at det ble valgt inn en kvinne i klubbstyret.

To veteraner ble takket av, det var tidligere leder Steinar Jensen og tidligere sekretær Werner Larsen. Takk for innsatsen gjennom mange år, og lykke til til det nye klubbstyret.

Den nye lederen, Roger Hollund (t.v.) i Schibsted Trykk Grafiske Klubb, og første kvinnelige styremedlem Kathrine Møller.

To veteraner som har stått på i en mannslider ble takket av. Mangeårige sekretær, og leder i Schibsted Trykk Grafiske Klubb, Werner Larsen (t.v.) og Steinar Jensen.

Bransjekonferanse i grafisk

De to første dagene i november var det bransjekonferanse for grafisk med godt oppmøte fra hele landet.

Tekst og foto: Kristin Mulleng Sezer

Det er alltid veldig hyggelig å møte kolleger fra grafisk bransje. Det var mange deltakere denne gangen og et flott program.

Niels Killi fra tariffavdelingen i Fellesforbundet ønsket oss velkommen.

Organisering

Vår egen organisasjonsarbeider, Carsten Østby Håkonsen, holdt innledning om organisering av nye grafiske arbeidsplasser.

Hans erfaring er at det er mange som ikke vet hva Fellesforbundet er, men han fant minst 1.000 personer som jobber med grafisk design på LinkedIn.

– Mange grafiske designere han møter er nesten som sure gamle gubber, de vet ikke hvem vi er, og har heller ikke lyst til å vite hvem vi er.

– Det som har fungert godt hos oss er og ha en møteplass i Sagveien, sier Carsten. I tillegg blir det fulgt opp med følgende punkter:

- Personlig oppmøte på bedrift,
- Promotere Facebook-siden,
- Personlig hilsen på LinkedIn,
- Være synlig på messer og bransjearrangementer.
- Skolebesøk er langsiktig arbeid. Der er skolen møtepunktet. Kunsthøyskolen i Oslo har fungert bra.

– Vi har også god kontakt med faglererne på Opplæringscenteret.

Den gode samtalen

Organisasjonsarbeider i HK Privat i Danmark, Pelle Sommerlund, fortalte om sine erfaringer ved organisering av digitaltrykkerier, og forklarte organisasjonsmodellen som er illustrert nederst på siden.

– Bli kjent med den du snakker med, ikke legg frem brosjyrene først, da er den det som blir samtaleemnet. Den gode samtalen er viktig, snakk om fellesskapet.

– Å lytte er mer enn å høre, hva blir sagt egentlig? Du må være nysgjerrig på det mennesket du sitter overfor og fokusere på det dere har felles. Finn en sak dere kan stå sammen om, og motiver de tillitsvalgte. Spør de du møter om hva som er viktig

for deres arbeidsplass, og så kan dere ha et møte om dette. Få til en handling, og finn en sak som dere kan vinne sammen.

Oppsøk medlemmene

– Det er viktig å spørre seg selv om hva din rolle som tillitsvalgt er. Hvorfor er det viktig å få flere medlemmer på din arbeidsplass og hvordan får man det til?

– Det betyr mye at man er til stede og oppsøker medlemmene og snakker med dem. Du må vise deg. – Man skal lytte dobbelt så mye som man snakker, det er derfor man har to ører og en munn.

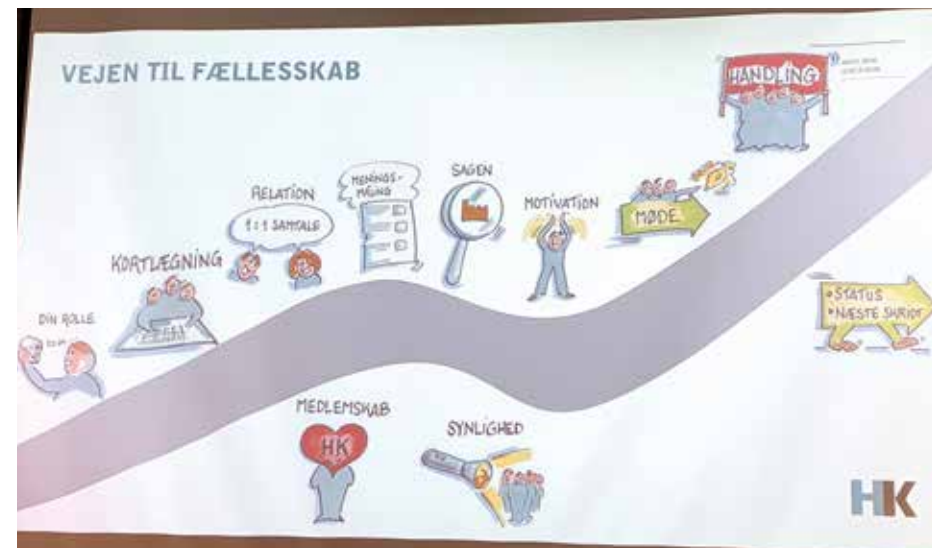
– Faren for at medlemmene melder seg ut er mye større hvis man ikke har en tillitsvalgt som er aktivt ute på gulvet, og snakker med medlemmene, avslutter Sommerlund.

Carsten Østby Håkonsen, organisasjonsarbeider i Ogf, forklarer Organisasjonstrappen.

Pelle Sommerlund, organisasjonsarbeider i HK Privat i Danmark, forklarer organisasjonsmodellen og veien til fellesskap.

Den første fagforening?

Da Tudorene regjerte i England rundt 1500-tallet var det Henrik den 7. som satt på. Da som nå, ble alt som ble sagt i viktige fora skrevet ned av de skriftlærde; munk og prester – mot betaling. (Stykkpris)

Tekst: Gunnar Kras

Små flat-trykkpresser og løse typer hadde så smått fått litt innpass i klostrene og det var munkene som betjente dette nymotens framskrittet, som hadde sitt opphav i Tyskland.

Større opplag ble bestilt. Oppslag om høyere skatter eller andre triste beskjeder til allmuen, ble spikret opp på kirkedøra eller hvor det måtte passe.

Plakatene derimot, ble fortsatt i lang tid sirlig håndskrevet, men senere produsert av en blanding av trykk og skrift. Da store typer ikke fantes, ble titlene tegnet – men det tok tid. Betalingen (pr. stk.) var heller beskjeden og misnøyen stor.

Området rundt Westminster Abbey, som den gang ikke bare var kirke (katedral), ble brukt til møteplass, torghandel og det var mye folkeliv. Inne i hagen sto det flere mindre kapeller. Noen bygninger huset munkene og prestene som jobbet der.

Betalingen var som sagt så som så, og hadde ikke vært justert på årevis. Munkene og prestene som sto for mangfoldiggjørelsen av kongelige dekreter og andre vidløftige beskjeder, fikk ikke kong Henrik Vlls gehør for sine krav.

Da tok de skrivende prester og munk mot til seg og samlet seg i protest i det ene kapellet (chapel) (rester av grunnmuren er ennå synlig) og startet dermed sin fagforening. Sannsynligvis den første i England. Hvilket navn den fikk vet jeg ikke, heller ikke om de fikk tillegget de krevde.

Men det ble forløperen til det engelske grafiske forbund, som heter noe helt annet i dag da det har vært sammenslåinger av beslektede grafiske forbund i en årrekke.

Og den dag i dag brukes tittelen på foreningsformannen «father of the chapel» og klubbformannen «father of the floor» – tenk det!!!

Nye regler for innleie og reise, kost og losji (RKL)

Etter mange års hardt politisk arbeid fra alle deler av forbundet vedtok Stortinget nye regler for innleie av arbeidskraft fra bemanningsforetak i mai 2018.

Tekst: Fellesforbundet og Emma Watne

Men regler alene skaper ikke forandring. Derfor vil arbeidet med å endre det norske arbeidslivet i retning flere faste ansatte være en prioritert oppgave for hele Fellesforbundet i 2019. Arbeidet med å forberede dette starter nå.

Hva skal gjøres?

Forbundet setter i gang en kampanje for flere faste jobber, og mot ulovlig innleie. Det får vi til ved å støtte og følge opp bedriftstillitsvalgte i spørsmål om innleie i egen bedrift, informere ansatte i bemanningsbransjen om endringer som berører deres arbeidsforhold og prøve å få flere bedrifter med tariffavtale.

Forbundet har ansatt en person som skal ha hovedansvaret for å koordinere og sørge for kontinuitet gjennom hele 2019.

Forbundet vil jobbe politisk for å få på plass en ordning med sanksjoner ved brudd på de nye bestemmelsene i Arbeidsmiljøloven (AML).

Alle tillitsvalgte i bedrifter med tariffav-

tale som leier inn fra bemanningsbyrå vil få tilbud om kurs i hvordan de skal jobbe med denne problematikken, og oppfølging i bakkant av kursene. Kursene planlegges og gjennomføres på samme måte som andre kurs i forbundet.

Det er utnevnt en innleieansvarlig i hvert ADK. Vedkommende skal ha ansvar for å koordinere og være en pådriver for kursing og oppfølging rundt innleie og regler for reise, kost og losji (RKL).

Det vil bli arrangert møter hvor alle avdelinger og ansatte på distriktskontorene vil bli informert om arbeidet med innleie/RKL, saksbehandlingsprosedyrer og de faktiske endringene i lovverket.

Organisering

Arbeidet for flere faste jobber og mot ulovlig innleie er først og fremst en oppgave som kan løses gjennom organisering av flere arbeidere i berørte bransjer, og mobilisering av de som allerede er organisert. Det er i mindre grad en oppgave som kan løses juridisk. Derfor er det viktig at hele forbundet snakker om at endring er mulig. Vi kan både bygge ting og produsere varer uten at folk må leies inn over en lav sko. Vi vil minne om hvorfor utstrakt innleie er et problem som rammer også de faste ansatte hvis det får fortsette som nå.

Derfor vil en vesentlig del av kursinga rundt innleie dreie seg om å få med flere i klubbene, få flere til å bry seg om ulovlig

innleie, få flere bedrifter med tariffavtale, snakke med de innleide arbeiderne og gi folk tro på at endring er mulig!

Dette må de tillitsvalgte huske før de godkjenner innleie

15. november 2017 var datoen for en politisk streik mot innleie i Oslofjordområdet. En markering mot det løsarbeidersammenfunnet som har vokst frem blant annet i byggebransjen. En rapport om omfanget av ulovlig innleie i byggebransjen i hovedstadsområdet fra 2017, viser 35 prosent innleie på byggeplassene og at dette var 85 prosent ulovlig. Dette viste seg at dette ikke bare være et stort problem i hovedstadsområdet og heller ikke bare i byggebransjen. Innleie var på vei til å skyve ut faste ansatte i flere av Fellesforbundets bransjer, som for eksempel i bil- og hotell- og restaurantbransjen.

Etter massivt politisk press fra klubber, fagforeninger og forbund fikk vi gjennomslag for endringer i arbeidsmiljøloven, og kunne feire at KrF var med på å sikre flertall på Stortinget for skjerpede regler rundt innleie og strengere definisjoner på hva som er en fast ansettelse.

Ikke flere 'serviettavtaler' etter 1. januar 2019. Fra da av er det virksomheter som er bundet av tariffavtale som er inngått med en fagforening med innstillingsrett, som vil kunne avtale innleie med tillitsvalgte. Innstillingsretten gjelder for eksempel alle

Fellesforbundets avtaler, der det er over 10.000 medlemmer. Fra 1. januar kan ikke lenger begrepet «tariffavtale» tøyes når man inngår avtale om innleie. Det vil si at såkalte husavtaler eller «serviettavtaler» ikke lenger holder når man skal avtale innleie i en bedrift.

De ansatte i bemanningsbyråene skal ikke lenger bli gående på gress. Fra fra nyttår skal de få en reell stillingsprosent i bemanningsforetaket de er ansatt i, den reelle stillingsprosenten gir også rett til lønn. De såkalte 0-timers kontraktene vil nå bli utradert. De som er ansatt i bemanningsforetak skal ikke bære den økonomiske risikoen lenger, om arbeidsgiver ikke kan tilby arbeid. Lønn skal ikke være en salderingspost. Med stillingsprosent og lønn, følger også rett til å vite når man skal jobbe. Enten daglig og ukentlig plassering av arbeidstid eller hvilke perioder av året, en forutsigbar arbeidstid. Den nye definisjonen av hva en fast ansettelse er, er at den er løpende og tidsbegrenset. Dette vil være med på å sikre arbeidstakeren et reelt stillingsvern.

Fleire faste jobber er navnet på kampanjen Fellesforbundet i disse dager jobber med å lansere. Det er vi som må sørge for at de nye reglene virker. Fra bunn til topp og fra topp til bunn, skal vi sammen sørge for at det blir flere faste ansatte, i stedet for innleie. De nye reglene vil ikke utradere bemanningsbransjen, slik mange ønsket, men det gir oss en stor mulighet for å få flere faste ansatte i bedriftene. Her er det de tillitsvalgte som sitter i førersetet. Man må ta diskusjonene om hvordan man vil at bedriften skal takle bemanningssituasjonene i bedriften nå og i fremtiden. Ønsker man kompetanse, lærlinger, et godt arbeidsmiljø og fagarbeidere i sin bedrift?

Vi skal bli flinke til å øke egenbemanningen i bedriften. Lovendringen har satt som forutsetning at avtale om innleie kun kan inngås på bedrifter med landsomfattende tariffavtale og med tillitsvalgt som er knyttet til en fagforening. Det er de tillitsvalgtes kompetanse og erfaring som skal til for å sikre ryddige og lovlige innleieavtaler. Dette er nå lovfestet. Det er vi sammen som må få dette til å virke.

Rom ble ikke bygget på en dag. Det blir ikke slutt på innleie 1. januar. Det er heller ikke målet for kampanjen forbundet har i 2019. Målet er at tillitsvalgte er med på å diskutere bedriftens bemanningsstrategi og få flere faste ansettelser.

Lovendring i Arbeidsmiljøloven § 14-12 (2)

«I virksomhet som er bundet av tariffavtale inngått med fagforening med innstillingsrett etter arbeidstvistloven kan arbeidsgiver og tillitsvalgt som til sammen representerer et flertall av den arbeidstakerkategori innleie gjelder, inngå skriftlig avtale om tidsbegrenset innleie uten hinder av det som er bestemt i første ledd»

Presisering av hva som er fast ansettelse – § 14-9 (2):

Arbeidsmiljøloven § 14-9 (1) vil etter lovendringen lyde som følger:

- Arbeidstaker skal ansettes fast. Med fast ansettelse menes i denne lov at ansettelsen er løpende og tidsbegrenset, at lovens regler om opphør av arbeidsforhold gjelder, og at arbeidstakeren sikres forutsigbarhet for arbeid i form av et reelt stillingsomfang.
- Regulering av arbeidstid – krav til innhold i skriftlig arbeidsavtale – § 14-6 (1) j: Arbeidsavtalen skal inneholde opplysninger om forhold av vesentlig betydning i arbeidsforholdet, herunder:
 - Lengde og plassering av den daglige og ukentlige arbeidstid. Dersom arbeidet skal utføres periodevis, skal arbeidsavtalen fastsette eller gi grunnlag for å beregne når arbeidet skal utføres.

Fellesforbundets kriterier for innleie:

- Avviker innleie fra hva som er avklart med bedriften om egenbemanning, rekruttering og lærlinger?
- Kan vi ansette i stedet for å leie inn?
- Vil innleie føre til færre lærlinger?
- Vil innleie føre til at vi vil mangle kompetanse i bedriften?
- Vil innleie svekke arbeidsmiljøet i bedriften?
- Vil innleie svekke forhandlingsstyrken til bedriftsklubben?

Takk for hjelpen

Jeg flytta til Aurskog og ble samboer i 2012. I februar 2013 var jeg så heldig å få læringsplass hos 07 Media, og tok fagbrev som mediegrafiker. Jeg har også en bachelor i digital medieproduksjon fra høyskolen i Hedmark.

Tekst: Ingeborg Buholt

Arbeidsmiljøet på 07 er helt unikt, og alle tar vare på hverandre. Jeg elsker jobben min. Det var nok derfor det var ekstra tøft å få beskjed om nedbemanningen. Som

innflytter har jeg det meste av lokalnettverket mitt gjennom jobben, og med to barnehagebarn og en samboer som pendler, er det veldig praktisk å jobbe lokalt.

Har jeg en sjanse?

Med en ansiennitet på 5,5 år, ble jeg en av de som ble kalt inn til drøftingsmøte angående min stilling. Heldigvis hadde jeg noen ivrige kolleger som rekrutterte meg i fagforeningen da jeg begynte. Jeg har aldri vært i drøftingsmøte før, og synes det var vanskelig å vite hvordan det hele skulle foregå. Hva forventes det at jeg skal si, og hva kommer ledelsen til å si... osv.? Skal jeg forsvare meg, bare komme og lytte, er løpet kjørt, og er det allerede bestemt at jeg må gå, eller har jeg en sjanse?

I tillegg tenkte jeg mye på hvordan jeg skulle klare å finne meg en annen jobb i faget mitt, og hvordan det ville bli å pendle hver dag og bare se barna en times tid hver kveld. Minstedattera vår på 16 måneder er født med noen ekstra utfordringer med føttene som krever daglige tøyinger hjemme og jevnlig kontroll på sykehuset. Det blir også en del mindre søvn både for henne og oss voksne, da hun sover med ortopediske skinner og har en del ubehag med det. Med pendling ville det blitt enda mindre søvn, stress og dårlig livskvalitet for hele familien.

Sosiale forhold

Jeg var ikke klar over at sosiale forhold skulle vektlegges i nedbemanningsprosesser. Jeg var heller ikke klar over hvilke

rettigheter jeg hadde i forhold til å kunne gå over i andre stillinger i bedriften. Det var derfor veldig godt å kunne ha med meg representanter fra Fellesforbundet. Jeg valgte å ta med meg både en ansattrepresentant som kjenner bedriften, og Terje Fjellum, nestleder i Oslo grafiske fagforening, som kjenner loven. Det føltes veldig trygt å ha med seg noen som kunne snakke min sak for meg når det ble for tøft å si noe selv.

Det ble ingen oppsigelse

Selv om det var en tøff beskjed å få var jeg aldri i tvil om å stå opp og gå på jobb. Jeg hadde alt for mye å gjøre til å sitte hjemme. Slik som markedet er for tiden har jeg forståelse for at grep måtte tas, men kjøpt var det uansett. Jeg har heldigvis en super gjeng rundt meg, og har hele veien følt at jeg har blitt tatt på alvor av min nærmeste leder og av HR-ansvarlig i bedriften. Kanskje er dette nettopp på grunn av Terjes måte å håndtere disse sakene på?

Etter endt drøftelsesmøte konkluderte ledelsen med at det ikke var riktig å si opp min stilling. De valgte i stedet å omstrukturere avdelingen til det beste for alle parter.

Hjulpel bedriften til å bli bedre

Det er viktig å belyse alle sider av en sak. Og det hadde jeg kanskje ikke fått gjort skikkelig uten hjelp. Gjennom å kjempe for min sak har jeg hjulpet bedriften til å bli bedre heller enn å bli oppfattet som kranglete.

Egne Hjem del II

I forrige nummer så vi hvordan medlemmer av Den typografiske Forening startet Typografenes Byggeselskap i år 1900. Det var kanskje vel optimistisk å tro at det skulle være mulig å gjennomføre prosjektet med kun medlemmer av den typografiske foreningen og det ble endret i 1902 da selskapet endret navn til Egne Hjem og åpnet for at andre enn medlemmer av foreningen kunne kjøpe seg inn.

Tekst og foto: Niels Edvard Killi

Husene som ble bygget i Typebyen var av god kvalitet, satt opp av byggmestre. Dette var ikke noe selvbyggerlag – her har fagfolk stått for arbeidet.

Ut på landet

Byggefeltet lå langt ut på landet og de fleste arbeidsplassene lå inne i byen. For å komme seg på jobb måtte nybyggerne ute i Typebyen gå til Stabekk jernbanestasjon og det var nok en halv times gange hver vei. Toget inn til byen tok om lag 35 minutter og så var det å ta seg til arbeidsplassen som gjerne lå nede i kvadraturen. Minimum en time hver vei i tillegg til full arbeidsdag. Arbeidsdagen var som oftest 9 timer på dagtid, og i tillegg kom minimum 1,5 timers spisepause. Man arbeidet 6 dager i uken, med kortere arbeidsdag på lørdag.

Bjerkelunden

Etter hvert som aksjonærene overtok hus og tomt som privat eiendom, og selve byggevirksomheten ble innskrenket i samme grad som hele området ble bebygget, var det ikke lenger behov for noe byggeselskap. Det ble derfor besluttet å oppløse Egne Hjem A/S, og på generalforsamling 20. februar 1910 ble det vedtatt en avviklingsplan. Selskapets økonomiske stilling var god, aksjene kunne innløses

En typisk Egne Hjem bolig.

med et beløp over sitt pålydende, og de medlemmer som hadde obligasjonsgjeld til selskapet fikk anledning til å gjøre opp gjelden på meget rimelige vilkår, med sterk reduksjon av gjeldsbeløpet. Men Egne Hjem A/S hadde verdier utover oppgjøret med aksjonærene, og disse verdiene ble overdratt til en ny organisasjon, Egne Hjem Sameiet. En del av den ubebygde grunnen ble solgt, men en stor del beholdt de som friluftsområde og for fellesanlegg. Dette friluftsområdet eksisterer fremdeles og har navnet Bjerkelunden.

451 beboere i 1910

I 1910 var det folketelling i Norge. Folketellingen 1910 er registrert på eiendommens navn samt gårdsnummer og bruksnummer. Sammenholdt med kart over Egne Hjem slik det er tegnet inn i selskapets protokoll er det mulig med stor grad av nøyaktighet å identifisere den delen av folketellingen som omfatter Egne Hjem.

Det er 64 eiendommer, med 451 beboere. Av huseierne er 26 grafiske fagarbeidere og 23 har andre håndverksfag. Av

leieboerne er 12 grafiske fagarbeidere og 52 har andre håndverksfag. Til sammen 49 av de 64 eiendommene er eiet av fagarbeidere.

Flest beboere er det i eiendommene Solaas og Solbakken, med 14 beboere i hver. Færrest er det i Fagerli og Fjeldhaug med 2 beboere. I mange av eiendommene bor det 8-11 personer. Familiene var ofte store, det var ikke uvanlig med mange barn på den tiden. I tillegg var det ikke uvanlig at deler av husene ble leid ut til andre, både hele familier og enkeltpersoner.

Bedre livskvalitet

Tanken bak Typebyen var å skaffe medlemmene gode og sunne boforhold. Inne i byen var det både trangbodd og dårlige boligforhold for mange. Meningen var at frisk luft og god plass skulle gi bedre livskvalitet. Litt av den samme tanken som lå bak Rekonvalesenshjemmet på Hadeland. Og selv om det bodde ganske mange mennesker i en del av husene, ble nok forholdene likevel langt bedre enn i trange bygårder.

Kontakt oss hvis det er noe du lurer på

Leder:
Kristin Mulleng Sezer
Mobil: 913 44 677
kms@fellesforbundet.org

Nestleder:
Terje Fjellum
Mobil: 916 74 227
terje.fjellum@fellesforbundet.org

Organisasjonsarbeider:
Carsten Østby Håkonsen
Mobil: 924 37 893
carsten.ostby.hakonsen@fellesforbundet.org

Sekretær:
Ingunn Berger
Telefon: 22 80 98 70
avd850@fellesforbundet.org

Fellesforbundet avd. 850, Oslo grafiske fagforening,
Sagveien 24, 0459 Oslo – Telefon: 22 80 98 70
E-post: avd850@fellesforbundet.org
www.fellesforbundet.no/avd.850

Gratulerer!

Oslo Grafiske fagforening gratulerer sine jubilanter

50 år:

02.02. Liv Irene Holmen,
Bjerkelundveien 13, 1400 SKI
01.03. Halvor Larsen, Ullernveien 39,
0280 OSLO
02.03. Tove Katrine Smelhus,
Eikestubben 3, 1407 VINTERBRO

60 år

07.01. Geir Asbjørn Eliassen,
Sørgårdsbråtan 7, 1900 FETSUND
07.02. Kenneth Nystrøm, Kniva 107,
SE-79196 FALUND, SVERIGE
27.02. Knut Thormod Larsen, Borkenv.
30, 1339 VØYENENGA
04.03. Mona Marthinsen, Møllefaret
60 F, 0750 OSLO
04.03. Morten Wilhelmsen,
Gladbakkveien 56, lnr 216, 2070
RÅHOLT
11.03. Steinar Thorstensen, Belgerudv.
10 B, 0957 OSLO
19.03. Jan Henrik Bjerke, Sveav. 33,
2742 GRUA
19.03. Torunn Finnsen, Harald
Halvorsens vei 33 B, 0666 OSLO
20.03. Knut Antvard Øygard,
Valdresgata 13 B, 0557 OSLO
27.03. Lina Gromsrud Thoresen,
Inkognitogaten 10 A, 0258 OSLO
28.03. Svein Eide, Valdresg. 3 B, 0557
OSLO

70 år

01.01. Mohammad Ashraf, Martin
Lingesvei 26, 0692 OSLO
03.01. Bernd Werner Jankowski,
Bakkev. 54, 2040 KLØFTA
06.01. Liv Marit Throndsen,
Grønliveien 13, 2010 STRØMMEN
10.01. Bjørn Magne Øien, Postboks 98,
2025 FJERDINGBY

23.01. Eli Synøve Fallinggen, Apalv. 15,
1900 FETSUND
23.01. Jon Lindviksmoen, Ånebyveien
75, 1484 HAKADAL
25.01. Johan Holger Rasmussen,
Fiolstien 9, 2742 GRUA
07.02. Akhtar Ali, Fagerlia 19 C, 0667
OSLO
10.02. Ragnar Johannes Utvær,
Østre Strandgate 9 A, 4610
KRISTIANSAND S
12.02. Per Elof Nilsson, Lofthusv. 53,
588, OSLO
15.02. Bjørn Fleischer Spaberg,
Kløfterhagen 34, 1067 OSLO
17.02. Freddy Asle Hansen, Lensmann
Haaversens vei 166, 2019
SKEDSMOKORSET
18.02. Tom Gunnar Rystad,
Drømtorpjorget 19, 1400 SKI
27.02. Jon Egelund, Telavåggata 4,
0564 OSLO
01.03. Mohammad Saddique,
Høybråtenveien 11 C, 1055 OSLO
19.03. Terje Johansen, Løsveien 18,
3185 SKOPPUM
26.03. Rune Skogsrud, Sole Alle 49,
1540 VESTBY

75 år:

03.01. Ulf Jahren, Astrids vei 2, 1473
LØRENSKOG
02.01. Lal Khan, Jerikov 23 A, 1067
OSLO
12.01. Arild Nilsen, Høybråtenv. 19 A,
1055 OSLO
28.01. Svein Åge Olsen, Skedsmog. 16,
0655 OSLO
01.02. Odd-Werner Mathisen,
Sidensvansvegen 9, 2032 MAURA
05.02. Nils-Petter Danielsen, Postboks
82, 3054 KROKSTADELVA

09.02. Unni Larsen, Ulveleina 1, 1407
VINTERBRO
19.02. Trond Hermansen, Vestliv. 12,
1344 HASLUM
28.02. Kjell Torre, Parkveien 3, 1940
BJØRKELANGEN
05.03. Frank Vidar Rylander,
Bekkevollv. 14 D, 1087 OSLO
06.03. Knut Kristiansen,
Edelgranveien 36, 1356
BEKKESTUA
11.03. Svein Harald Osvær, Hovsgutua
40, 2750 GRAN
14.03. Konrad Kristiansen, Nåkkves V
3, 0670 OSLO
14.03. Svein Mortensen, Granvn. 10 D,
1178 OSLO
19.03. Jan Erik Andersen, Granv. 28 F,
1394 NESBRU
27.03. Torger Gulbrand Kopperud,
Ausenvegen 85, 2016 FROGNER
29.03. Per Øivind Andersen, Helgesens
Gate 82 F, 0563 OSLO

80 år:

23.01. Dagfinn Trondsen, Sponstuv. 18
E, 1263 OSLO
24.01. Reidar Glomnes, Leif
Larsensvei 6, 1338 SANDVIKA
05.02. Mohammad Hafiz, Nedre
Prinsdals vei 89, 1263 OSLO
09.02. Per-Kristian Dahlstrøm,
Thorleifs Alle 17, 0489 OSLO
11.02. Jon Henrik Henriksen, Østenga
32, 1349 RYKKINN
24.02. Per Edgar Henie, Traverv. 27,
0588 OSLO
11.03. Else Marie Kulbliknes,
Huldreveien 1, 1388 BORGEN
13.03. Laila Othilie Pedersen, Marcus
Thranes V 26 C, 1470 LØRENSKOG

17.03. Gunter Albert Vogelsang, Postb.
155 Nydalen, 0409 OSLO

85 år

18.01. Karsten Ragnar Dammen,
Orholtet 8, 1453 BJØRNEMYR
19.01. Gunnar Marinius Johnsen,
Tante Ulrikkes vei 46 B, 0984
OSLO
07.02. Bjørg Andersen, Rødbergvn.
65, 0591 OSLO
14.02. Holger Villy Nielsen, Havrevn.
55, 0680 OSLO

01.03. Thore Edgar Rekdahl,
Røsslyngv. 14, 1412 SOFIEMYR
03.03. Sabir Hussain, Åsgårdveien
568, 1850 MYSEN
16.03. Armann Stokke, Husebyveien 7,
2020 SKEDSMOKORSET
27.03. Albin Ivar Sandkvist,
Ulsrudfaret 8, 0687 OSLO

90 år:

24.01. Irene Kristiansen, Nysetvegen
109, 2770 JAREN

24.02. Hallstein Olav Ranum, Anna
Rogstads V 20, 0592 OSLO
12.03. Finn Thorbjørn Akselsen,
Haneborgv. 66 B, 1472
FJELLHAMAR

95 år:

19.02. Harriet Irene Abrahamsson,
v/ advokat Levi Hafsford,
Møllergt. 12, 0179 OSLO

Si ifra hvor du er!

Til alle medlemmer: Er du sikker på at vi har riktig mobiltelefonnummer, e-post adresse, adresse og arbeidssted registrert hos oss? Hvis ikke må du ta kontakt slik at vi har riktige opplysninger om deg. Det er spesielt viktig for at du får den informasjonen du skal og at innbo-forsikringen din skal gjelde.

Årsmøte 2019

Til alle medlemmer: Torsdag 28. mars 2019 vil årsmøtet til avdelingen finne sted. Sett av datoen allerede nå. Det vil bli sendt ut invitasjon i god tid, slik at vi følger vedtektene. All informasjon og sakspapirer vil bli lagt ut på vår hjemmeside, www.ogf.no, når tiden nærmer seg.

Oslo grafiske fagforenings
pensjonistforening

Møtedager 2018/2019

Onsdager, kl. 12.00-14.00 i Oppsal samfunnshus, Vetlandsveien 99-101

19. desember (julemøte)	15. mai
	19. juni
2019	21. august
16. januar	18. september
20. februar (årsmøte)	16. oktober
20. mars	20. november
24. april	18. desember (julemøte)

Alle er velkommen!
Styret i Ogfs pensjonistforening.

Her kan du treffe gamle kjente/kolleger og bli kjent med nye. Vi tar opp aktuelle saker og har f.eks. sang/musikk, kåserier og lotteri. Det arrangeres også dags- og lengre turer.

Vi ønsker alle våre medlemmer og lesere en riktig
God jul *og et fantastisk* ***Nytt år***

